

Brüssel, 18.10.2017
COM(2017) 610 final

**KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA
MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE**

**Tegevuskava valmisoleku parandamiseks keemiliste, bioloogiliste, radioloogiliste ja
tuumajulgeolekuriskide korral**

SISSEJUHATUS. ARENEV OHT

EL seisab praegu silmitsi mitmesuguste terrorismiohtude ja vägivaldsete rünnakutega, mida panevad toime nii võrgustikud kui ka üksi tegutsevad terroristid. Nii terroristlikud rühmitused kui ka radikaliseerunud isikud on püüdnud korraldada ELis suurte inimohvritega rünnakuid eesmärgiga maksimeerida kannatanute arvu ning psühholoogilist ja majanduslikku mõju ühiskonnale.

Terroriorganisatsioonid ei ole veel kasutanud Euroopas keemilisi, bioloogilisi, radioloogilisi ja tuumaaineid (KBRT). Siiski on usaldusväärseid tõendeid, et terroristlikel rühmitustel võib olla kavas hankida keemilisi, bioloogilisi, radioloogilisi ja tuumamaterjale või -relvi ning et nad on omandamas teadmisi ja suutlikkust nende kasutamiseks¹. Daesh on kasutanud keemiarelvi Süürias ja Iraagis ning on hinnangute kohaselt võimeline² neid relvi tootma ja kasutama. Väiksemad vahejuhtumid on näidanud Daeshi huvi innovatsiooni ning bioloogiliste ja radioloogiliste relvade väljatöötamise vastu³. Tuleb märkida, et kuigi kogu dokumendis kasutatakse terminit KBRT, peetakse valitsusväliste osalejate korraldatud tuumarünnaku tõenäosust väiksemaks kui keemilise, bioloogilise või radioloogiliste rünnaku tõenäosust.

Eeltoodut tuleks vaadelda tehnoloogiliste arengute taustal, mida terroristid võivad kuritahtlikel eesmärkidel ära kasutada. Daesh on kasutanud mehitamata õhusõiduki süsteeme (UAS) nii seireks ja juhtimiseks kui ka lõhkeainetega rünnakute toimepanemiseks⁴.

KBRT-rünnakute potentsiaal on terroristlikus propagandas tähtsal kohal, džihaadi meedia väljendab kavatsust panna toime KBRT-rünnakuid ja jagab mitmesugustel sotsiaalmeedia platvormidel võimalikke taktikaid rünnakute ja sihtmärkide kohta⁵. KBRT-ohtusid on tunnistanud ka ÜRO Julgeolekunõukogu,⁶ mis väljendas muret relvade leviku ohu pärast, sealhulgas nende kasutamise pärast valitsusväliste osalejate poolt.

See tähendab, et Euroopa Liit peab suurendama oma vastupanuvõimet ja tõhustama valmisolekut KBRT-ohuga toimetulekuks tulevastel aastatel.

VAJADUS TIHENDADA ELi KOOSTÖÖD

KBRT-ohtude muutuvat laadi silmas pidades tuleb analüüsida haavatavusi ja meie kaitsevõimet KBRT-materjalidega seotud võimalike terrorirünnakute vastu. KBRT-ohtusid on siiani käsitletud vähe tõenäoliste, kuid suure mõjuga riskidena. Isegi väikeses mahus võib KBRT-rünnakul olla märkimisväärne mõju ühiskonnale ja majandusruumile, kus see toime pannakse, kuna selline rünnak põhjustaks märkimisväärseid ja püsivaid katkestusi ning

---

1 Europol, aruanne terrorismi olukorra ja suundumuste kohta (TE-SAT) 2017, lk 16, kättesaadav aadressil: www.europol.europa.eu/sites/default/files/documents/tesat2017.pdf. Vt ka OPCW peadirektori avaldused: www.globaltimes.cn/content/1044644.shtml.

2 Interpol – Assessment of ISIL chemical weapons threats outside of Iraq and Syria, 7. veebruar 2017.

3 Aastal 2016 peeti Marokos kinni Daeshi rühmitus, mis valmistas ette rünnakut algelise bioloogilise relvaga. Interpol – Biological Threats and Incidents Pose Increasing Threat to Critical Infrastructure and Public Health; 24. oktoober 2016. Lisaks sellele avastati, et üks Euroopa tuumaohutuse vanemametnik oli Pariisi ja Brüsseli rünnakutega seotud terroristide jälgimise all. Europol, TE-SAT 2016; lk 14. Secrétariat général de la défense et de la sécurité nationale (Prantsusmaa), Chocs futurs – Etude prospective à l'horizon 2030, mai 2017, lk 88: <http://www.sgdsn.gouv.fr/>

4 UASi kasutades toime pandud terrorirünnakute ohtu on käsitletud avaliku ruumi kaitse toetamise tegevuskavas – COM(2017)xxx.

5 Europol, TE-SAT 2017; lk 16.

6 ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioon S/RES/2325 (2016), 14. detsember 2016.

levitaks hirmu ja ebakindlust. Nii inim- kui ka rahaline kahju seoses rünnakutega, mis hõlmavad näiteks radioaktiivsete ainete leviku seadet (nn räpane pomm)⁷ või siberi katku rünnakut, mille puhul kasutatakse mehitamata õhusõiduki süsteeme, võib olla äärmiselt suur.

Vastupanuvõime tugevdamine KBRT-ohtudega toimetulekuks seoses ennetamise, valmisoleku ja reageerimisega nõuab liikmesriikidelt märkimisväärsed investeeringuid. Seetõttu eeldab see tihedamat koostööd ELi tasandil, et õppida üksteiselt, ühendada eksperditeadmised ja ressursid ning kasutada ära piiriüleseid sünergiaid. ELi julgeolekupoliitika põhjalikus hindamises⁸ on rõhutatud vajadust tihendada koostööd ELi tasandil, toetudes paremale arusaamisele KBRT-ohtudest ja ühendades ressursse, et saavutada parem valmisolek võimalikeks KBRT-rünnakuteks.

Terrorismivastase võitluse direktiivi⁹ on esimest korda lisatud sätted KBRT-terrorismi kõigi suundade kohta. Sellega pannakse liikmesriikidele kohustusi seoses terrorirünnakule reageerimisega, sealhulgas kohustus anda kõigile ohvritele arstiabi. Käesolevas teatises välja pakutud algatused aitavad liikmesriikidel täita oma kohustust abistada ohvreid KBRT-materjalidega läbi viidud rünnaku korral.

Käesoleva tegevuskava eesmärk on suurendada Euroopa koostööd, et tugevdada keemilist, bioloogilist, radioloogilist ja tuumaalast julgeolekut, keskendudes KBRT-ohtude ja terrorirünnakute ennetamisele, nendeks valmistumisele ja neile reageerimisele. Käesolevas teatises esitatud meetmetega toetatakse liikmesriike kodanike ja infrastruktuuri kaitsmisel. Paljud välja pakutud meetmed järgivad kõiki ohte arvestavat (*all-hazards*) lähenemisviisi ja aitavad parandada ka valmisolekut ulatuslikeks KBRT-materjalidega seotud intsidentideks, mis ei ole seotud terrorismiga.

TUGINEMINE 2010.–2015. AASTA KBRT TEGEVUSKAVALE

Käesolev tegevuskava põhineb tööle, mida alustati ELis 2010.–2015. aasta KBRT tegevuskavaga¹⁰. Käesolevas tegevuskavas käsitletakse eelmise tegevuskava rakendamisel ilmnunud puudujääke ja võetakse arvesse esilekerkivaid ohtusid. ELi tasandil on 2010.–2015. aasta tegevuskava toonud kaasa parema arusaamise ohust, suurema teabe jagamise (KBRT-L sõnastiku väljatöötamine ja KBRT-intsidentide lisamine Euroopa pommiandmebaasi) ja näiteks sellised saavutused nagu ELi koolitusinfrastruktuuri väljatöötamine (Euroopa tuumajulgeoleku koolituskeskus – EUSECTRA). Bioloogiliste ohtude valdkonnas on toimunud oluline seadusandlik areng, kuna võeti vastu otsus nr 1082/2013/EL tõsiste piiriüleste terviseohtude kohta, millega kehtestatakse sätted valmisoleku ja reageerimise kavandamise tugevdamiseks ELis.

Liikmesriigid, kellega 2010.–2015. aasta tegevuskava rakendamise küsimuses konsulteeriti, andsid teada suurest hulgast riiklikul tasandil võetud meetmetest, sealhulgas koolitustest ja

---

7 Vt näiteks von Winterfeldt, Detlof ja Rosoff, Heather, „A Risk and Economic Analysis of Dirty Bomb Attacks on the Ports of Los Angeles and Long Beach“ (2007). Published Articles & Papers. Paper 39. http://research.create.usc.edu/published_papers/39. Autorid hindasid, millised oleksid Los Angelese sadamas korraldatud räpase pommi rünnaku tagajärjed. Lisaks saastatusest puhastamise kuludele läheks näiteks sadama ja sellega seotud ettevõtete sulgemine maksma kuni 100 miljardit eurot. <https://pdfs.semanticscholar.org/5cc0/3b4436d06165aac72041315c824fbef44d5b.pdf>.

8 COM(2017) 407, SWD(2017) 278 final. 26.7.2017.

9 ELT L88, 31.3.2017, lk 6.

10 Euroopa Liidu Nõukogu, dokument 15505/1/09 REV 1, mille nõukogu võttis vastu 2009. aasta detsembris, et tugevdada KBRT-julgeolekut kogu ELis.

õppustest. Nad teatasid ka mõningatest raskustest eri osalejate tegevuse koordineerimisel. Sidusrühmad rõhutasid vajadust veelgi süvendada teadmisi KBRT-riskidest, edendada valdkondadevahelist koostööd ning investeerida täiendavalt koolitustesse ja õppustesse¹¹. Ühe valdkonnana, kus EL võib anda lisaväärtust, märgiti piiriüleste ja valdkondadevaheliste koolituste ja õppuste korraldamist, ideaaljuhul tuleks seda teha struktuurselt ja järgides eelnevalt kokkulepitud päevakorda. Liikmesriigid osutasid ka ebapiisavale teabevahetusele KBRT-intsidentide ja -ohtude ning nende ohtudega võitlemiseks välja töötatud varustuse ja tehnoloogia kohta. Nad rõhutasid ka vajadust arendada edasi koostööd teiste partneritega, keda eelmine KBRT tegevuskava ei hõlmanud, näiteks sõjavägi ja olulised kolmandad riigid.

SIHIPÄRASEMA JA KOOSKÕLASTATUD LÄHENEMISVIISI LOOMINE

Neile saavutustele toetudes võtab käesolev tegevuskava suunatuma lähenemisviisi kooskõlas 2012. aasta ELi KBRT-L tegevuskavaga, kus nõukogu palus komisjonil töötada välja sihipärasem poliitika, mis käsitleks piiratud hulka prioriteete, millel on selge ELi lisaväärtus ja käegakatsutavad tulemused.

Tegevuskava annab liikmesriikidele võimaluse tugevdada oma valmisolekut arenevateks ohtudeks, osaledes vabatahtlikult tegevuskavas pakutud meetmetes.

Tegevuskava lähtub kindlast usust, et KBRT-riskidega toimetulek nõuab horisontaalset lähenemisviisi, mis hõlmaks mitmesuguseid valdkondi ja osalejaid, näiteks õiguskaitse, hädaolukordade ohjamine, elutähtsa infrastruktuuri ja avaliku ruumi kaitse, rahvatervis ja erasektor. Osa välja pakutud meetmeid aitavad kaasa ka elutähtsa infrastruktuuri, eeskätt tuumajaamade ja keemiarajatiste vastupanuvõime suurendamisele ELis.

Samuti on selgelt vaja suurendada sise- ja välisjulgeoleku meetmeid, keskendudes eelkõige ELi KBRT tippkeskuste algatusele. Üks peamine prioriteet on tagada julgeolek piiridel ja KBRT-materjalide ebaseadusliku üle piiri toomise avastamissuutlikkus. Tolliametnikel on võtmeroll välispiiri ja tarneahela turvalisuse tagamisel. Kauba elteabesüsteemi kohandamine on esmatähtis, et tugevdada rahvusvaheliste tarneahelate seiret ja riskipõhist kontrolli, tagamaks, et KBRT-materjale ei tooda ebaseaduslikult ELi sisse. Samuti on vaja meetmeid kahesuguse kasutusega kaupadega kauplemise ja ekspordi kontrolli tugevdamiseks. Koostöö ja koordineerimine ELi strateegiliste ja piirkondlike partneritega on väga oluline ning püütakse saavutada sünergia kõigi asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas sõjaliste üksuste, Euroopa Kaitseagentuuri ja NATOga ning erasektoriga.

Seega püütakse tegevuskavaga saavutada järgmist nelja eesmärki:

- 1) vähendada KBRT-materjalide kättesaadavust,
- 2) tagada parem valmisolek KBRT-julgeolekuga seotud intsidentideks ja neile reageerimine,
- 3) tugevdada sise- ja välispoliitika sidet KBRT-julgeoleku valdkonnas ELi peamiste piirkondlike ja rahvusvaheliste partneritega ning
- 4) parandada meie teadmisi KBRT-riskidest.

---

11 Läbivaatamise raames esitati riikidele ka konkreetseid küsimusi koostöö edasiste prioriteetsete valdkondade kohta.

Jätkates tööd kõigil neljal suunal, saab EL pakkuda tugevamat raamistikku KBRT-rünnakute ohu vähendamiseks, julgeolekumeetmete tugevdamiseks, vastupanuvõime suurendamiseks ja tõhusa reageerimise ettevalmistamiseks rünnaku korral.

Välja pakutud meetmeid toetatakse mitmesuguste komisjoni rahastamisvahendite kaudu, sealhulgas Horisont 2020, Sisejulgeolekufondi politseikoostöö rahastamisvahend ja liidu kodanikukaitse mehhanism (UCPM) ning lai valik välisrahastamisvahendeid (nt arengukoostöö rahastamisvahend, Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend, stabiilsuse ja rahu edendamise rahastamisvahend).

1. EESMÄRK: VÄHENDADA KBRT-MATERJALIDE KÄTTESAADAVUST

Terroristide suutlikkus korraldada KBRT-rünnakuid sõltub KBRT-relvade jaoks vajalike toime- ja muude ainete ning materjalide kättesaadavusest. Sarnaselt juba lõhkeainete ja tulirelvade osas tehtud tööle peab EL paremini piirama juurdepääsu kõrge riskiastmega KBRT-materjalidele piirates või kontrollides nende müüki ning optimeerima meie võimet tuvastada selliseid materjale võimalikult varajases etapis. Samuti tuleb käsitleda siseohtusid elutähtsatele infrastruktuuridele ja rajatistele, kus hoitakse KBRT-materjale. Lisaks on ka ELi liikmesriigid tunnistanud selget vajadust parandada veelgi teabevahetust KBRT-materjalide kohta, sealhulgas ohtude ja julgeolekuintsidentide kohta, näiteks nende materjalide vargus või salakaubavedu. Selleks tuleb maksimaalselt ära kasutada olemasolevaid vahendeid ja teabejagamissüsteeme.

Komisjon näeb seetõttu ette järgmised esmatähtsad meetmed, mida tuleb võtta tihedas koostöös liikmesriikide ja teiste sidusrühmadega.

Kohustus		Meede	Tulemus ja ajakava
1.1	Optimeerida teabevahetust KBRT kohta	Liikmesriigid peavad süstemaatilisemalt lisama tehnilist teavet KBRT-relvade ja -intsidentide kohta Euroopa pommiandmebaasi (EBDS) ¹² , mida haldab Europol. Kaaluda tuleks võimalust luua samasugune aruandlussüsteem, nagu on juba loodud lõhkeainete lähteainete valdkonnas. Teabejagamistehnikate, näiteks IAEA ¹³ intsidentide ja salakaubanduse andmebaasi ¹⁴ parem kasutamine.	Europol peab esitama korrapäraselt aruandeid ELi KBRT-julgeoleku nõuanderühmale EBDSi kasutamise kohta (alates 2018. aastast). Komisjon peab tegema ELi liikmesriikidega koostööd, et parandada teabe jagamist EBDSi kaudu.

12 Euroopa pommiandmebaas (EBDS) on infotehnoloogiline platvorm, mis võimaldab liikmesriikidel jagada õigeaegset ja asjakohast teavet ning luureteavet lõhkeainete ja KBRT-materjalide ja nendega seotud intsidentide kohta. Kuna see nõuab eriti turvalist ühendust, lõi Europol täiendava veebipõhise Europoli ekspertide platvormi, kus kasutajad võivad üksteisega suhelda ja teha koostööd virtuaalsete kogukondade kaudu.

13 Rahvusvaheline Aatomienergiaagentuur

14 Intsidentide ja salakaubanduse andmebaas (ITDB) on Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri teabesüsteem ebaseadusliku kauplemise juhtumite ja muude loata tegevuste ja sündmuste kohta, mis hõlmavad tuuma- ja muid radioaktiivseid materjale, mis ei ole regulatiivse kontrolli all.

		Uurida seoseid teiste infosüsteemidega – näiteks kahesuguse kasutusega kaupade elektrooniline süsteem DUeS ¹⁵ , mis sisaldab teavet isikute kohta, keda kahtlustatakse „kahjulikus“ kauplemises, ja kaupade kohta, mille puhul kahtlustatakse, et need on sellise kauplemise objektiks.	Europol peab 2018. aasta keskpaigaks kaardistama infosüsteemid, vajadused ja võimalikud puudujäägid teabevahetuse valdkonnas.
1.2	Tugevdada riskipõhist tollikontrolli, et ohtlikud KBRT-materjalid piiril kinni pidada	Parandada lasti käsitlevat teavet, mida saadakse kaubandusest ja suurendada tolliasutuste avastamissuutlikkust koostöös teiste asutustega, et jälgida rahvusvahelisi tarneahelaid, et avastada ja kontrollida KBRT-materjalide ebaseaduslikku üle piiri toomist. Suurendada teadlikkust KBRT-ohust tolli- ja õiguskaitseasutuste hulgas, parandada asutustevahelist koostööd ning teabejagamist tolli- ja muude asutuste vahel kooskõlas tollivaldkonna riskijuhtimist käsitleva ELi strateegia ja tegevuskavaga (COM (2014) 527).	Kokkulepe liikmesriikidega (2018. aasta keskpaigaks), et luua lasti käsitleva teabe ühine andmehoidla. ELi tolli tuvastustehnoloogia projektirühm peab uurima bioloogiliste ja keemiliste materjalide avastamise suutlikkust rahvusvahelistes tarneahelates. Aruanne 2018. aasta keskpaigaks. Laiendada ELi tuumajulgeoleku koolituskeskuse (EUSECTRA) ¹⁶ tuuma- ja radioloogilise julgeoleku alaseid koolitusi õiguskaitse- ja tolliametnikele ning muudele eesliini

15 Kahesuguse kasutusega kaupade elektrooniline süsteem (DUeS) on komisjoni loodud turvaline elektrooniline süsteem teabevahetuseks liikmesriikide vahel. See on toiminud täies mahus alates 2012. aastast ja selle eesmärk on parandada teabevahetust kahesuguse kasutusega kaupu käsitlevate lubade väljastamisest keeldumiste kohta ELi liikmesriikide vahel. Peamine töödeldud teave hõlmab asjaomaste kaupade ja loa väljastamisest keeldumise osapoolte (liikmesriigid, eksportija, vahendaja, vastuvõtja ja lõppkasutaja) kirjeldust.

16 Euroopa tuumajulgeoleku koolituskeskus loodi, et tegeleda radioaktiivsete ainete varguse probleemiga, mida võib seostada kuritegevuse ja terroriaktidega. See pakub eesliini ametnikele, koolitajatele ja teistele valdkonna asjatundjatele praktilisi koolitusi, kasutades reaalselt tuumamaterjali. Keskus asub Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuses Karlsruhes ja Ispras.

			ametnikele.
1.3	Tugevdada ELi ekspordikontrolli	Vältida, et välised osalejad (nii riiklikud kui ka valitsusvälised) saaksid kaubanduse kaudu juurdepääsu kahesuguse kasutusega kaupadele / KBRT-toodetele.	Ajakohastada ELi kõrge riskiteguriga KBRT-materjalide nimekirja 2018. aastal ning hinnata KBRT ja kahesuguse kasutusega kaupade tehnilise koostoime ulatust ja laadi.
1.4	Tegeleda siseohtudega	Vahetada parimaid tavasid taustakontrolli tegemise kohta rajatistes, kus hoitakse KBRT-materjale, näiteks bioloogilaborid ja tuumarajatised.	Olemasolevate taustakontrolli tavade kaardistamine tuleb lõpetada 2017. aasta lõpuks.

2. EESMÄRK: TAGADA PAREM VALMISOLEK KBRT-JULGEOLEKU INTSIDENTIDEKS JA NEILE REAGEERIMINE

Operatiivne valmisolek on äärmiselt oluline, selleks et KBRT-rünnaku või intsidendi mõju tulemuslikult leevendada. Arvestades KBRT-ohu piiriülest ja rahvusvahelist olemust, võib ELi koostöö anda lisaväärtust, julgustades suutlikkuse suurendamise meetmete võtmist ELis, näiteks piiriülene koostöö koolituse, õppuste ja reageerimise valdkonnas, soodustades vastastikust abistamist, pakkudes suuniseid, edendades miinimumnõuete järgimist kogu liidus ning vajaduse korral rahastades riigiüleseid projekte selles valdkonnas.

Komisjon on juba korraldanud arvukalt koolitusi ja õppusi ELi tasandil, keskendudes valdkondadevahelisele koostööle KBRT-rünnakute korral. Näiteks õppus „ARETE 2014” keskendus koostööle õiguskaitse- ja kodanikukaitseasutuste vahel keerulise keemia- ja terrorirünnaku puhul, mille käigus võeti ka pantvange. Lisaks rahastas komisjon mitmeid koolitusi, mis korraldati koostöös liikmesriikide ametiasutustega ja mille teemaks oli valdkonnaülene reageering radioloogilise „räpase“ pommi rünnakule. Neid algatusi täiendati kodanikukaitse valdkonnas korraldatud õppustega ning Europoli ja CEPOLI korraldatud koolitustega.

Edasised meetmed tuginevad neile kogemustele ja koondavad mitmesugused valmisoleku ja reageerimise algatused üheks sidusaks programmiks, suurendades koolituse ja õppuste läbiviimise võimalusi liikmesriikides ning parandades kooskõla liikmesriikide lähenemisviiside vahel.

Lisameetmed, mis lihtsustavad asutustevahelist koostööd, selgitatakse välja pärast ELi seminari esmareageerijate koostöö kohta katastroofialal pärast terrorirünnakut, mis toimus 2017. aasta oktoobris. Suure KBRT-intsidendi korral nõuab reageering mitmesuguste sidusrühmade, sealhulgas erasektori osalejate osalemist, nt meditsiiniliste vastumeetmete kättesaadavuse tagamisel.

Komisjon näeb seetõttu ette järgmised esmatähtsad meetmed, mida tuleb võtta tihedas koostöös liikmesriikide ja teiste sidusrühmadega.

Kohustus		Meede	Tulemus ja ajakava
2.1	Tugevdada valdkondadevaheliste koolituste ja õppuste kaudu ELi KBRT-alast valmisolekut ja reageerimist	<p>Komisjon tõhustab koostöös liikmesriikidega koolitusi ja õppusi, mis on suunatud esmareageerijatele õiguskaitse- ja kodanikukaitseasutustest, tervishoiustruktuuridest ja vajaduse korral piirivalve- ja tolliasutustest ning sõjaväest. Koolitused ja õppused korraldatakse olemasolevate rahastamisvahendite ja operatiivvahendite abil, eelkõige liidu kodanikukaitse mehhanism (UCPM), CEPOL ja Sisejulgeolekufondi politseikoostöö rahastamisvahend.</p> <p>Edendatakse ühise ELi KBRT-alase koolituskava väljatöötamist tihedas koostöös ELi liikmesriikide ekspertidega.</p>	<p>Olemasolevate ELi koolitustegevuste kaardistamine 2018. aasta jaanuariks.</p> <p>ELi nõuanderühm arutab lisavajadusi 2018. aasta 2. kvartaliks.</p> <p>Uute koolituste ja õppuste kasutuselevõtmine 2018. aasta 4. kvartalis.</p> <p>Korraldada 2019. aastal rohkem õppusi ELi tasandil (nagu ARETE õppus 2014. aastal)</p>
2.2	Tugevdada ELi reageerimissuutlikkust KBRT-intsidentidele ELi kodanikukaitse mehhanismi raames	<p>Et pakkuda liikmesriikidele suure KBRT-intsidenti korral paremat tuge, jätkavad liikmesriigid ja komisjon liidu kodanikukaitse mehhanismi olemasoleva Euroopa hädaolukordadele reageerimise suutlikkuse (EERC), sealhulgas ELi meditsiinikorpuse tugevdamist. Julgustada liikmesriike jätkama uute KBRT alaste vahendite lisamist EERC-le.</p> <p>Toetada liikmesriike nende KBRT-moodulite ja muude vahendite registreerimisel ja sertifitseerimisel EERC raames.</p> <p>Vaadata läbi algsed suutlikkuse eesmärgid KBRT-katastroofide valdkonnas.</p> <p>Kontrollida sektoriülest valmisolekut ja reageerimist pandeemiatele.</p>	<p>Hinnata aastal 2018 puudujääke reageerimises KBRT-katastroofidele.</p> <p>Kohandamistoetused moodulite registreerimiseks/sertifitseerimiseks.</p> <p>Valdkondadevahelised lauaõppused toimepidevuse planeerimise kohta pandeemia ajal (2018)</p> <p>Õpikojad valmisoleku ning rahvusvaheliste tervishoiueeskirjade rakendamise kohta ning parimate tavade kohta seoses reisijate kontrollimisega piiriületamisel. Kavandatud aastateks 2017–2018.</p>
2.3	Viia läbi analüüs, mis	Tihedas koostöös KBRT nõuanderühmaga uurib komisjon, millises ulatuses saab	Esialgne puudujääkide

	käsitleb puudujääke KBRT-materjalide avastamises	praeguste avastamiseadmetega avastada KBRT-materjale. Tulemused annavad ainet KBRT-materjalide avastamise ekspertide rühma meetmeteks ja tööks standardimise alal.	analüüsi aruanne soovitusetega 2018. aasta 3. kvartaliks.
2.4	Parandada varajast hoiatamist ja reageerimist ning teabevahetust seoses tõsiste piiriülesterviseohtudega ¹⁷	Kujundada ümber varajase hoiatamise ja reageerimise süsteem (EWRS), et parandada olukorrateadlikkust ja intsidentide haldamist tõsiste piiriülesterviseohtude korral ning tagada EWRSi ja muude liidu tasandi varajase hoiatamise ja teavitamise süsteemide omavaheline seotus.	Uus platvorm peaks valmima 2018. aasta keskpaigaks.
2.5	Tugevdada ELi laborite valmisolekut tõsisteks piiriülesterviseohtudeks	Tagada kiire identifitseerimise ja kirjeldamise ning kiire proovide jagamise mehhanismid; pakkuda tuge vähem varustatud liikmesriikidele.	2015–2018 Rakendavad liikmesriigid komisjoni toel ühismeetme EMERGE ¹⁸ raames (tõhus reageerimine üliohlikele ja arenevatele haigusetekitajatele ELi tasandil)
2.6	Suurendada liikmesriikide valmisolekut piiriülesterviseohtudeks	Suurendada liikmesriikide valmisolekut piiriülesterviseohtudeks meditsiiniliste vastumeetmete ühishangete kaudu (otsuse nr 1082/2013/EL (tõsiste piiriülesterviseohtude kohta) artikli 5 alusel). Tugevdada valmisolekut ning meetmeid sisenemispunktides (õhu-, mere- ja maismaa piiriületuspunktid). Liikmesriigid ja komisjon peavad välja töötama ELi tasandil ühise nägemuse selle kohta, kuidas parandada üldist vaksineeritust ELis, võtma meetmeid vaksineerimisega varustatuse ja varude	Vaktsiinide ühishanked koos asjaomaste liikmesriikidega; 2018 (ettevalmistused käimas) 2017–2020 (ühismeede ettevalmistamisel) 2017–2020 (ühismeede ettevalmistamisel)

17 Otsuse nr 1082/2013/EL (tõsiste piiriülesterviseohtude kohta) artikli 2 kohaselt: 1. bioloogilist päritolu ohud (nakkushaigused; nakkushaigustega seotud antimikroobne resistentsus ja tervishoiuteenuste osutamise seotud nakkused (edaspidi „seonduvad tervise eriküsimused”); biotoksiinid või muud kahjulikud bioloogilised mõjurid, mis ei ole seotud nakkushaigustega; 2. keemilist päritolu ohud; 3. keskkonnast tulenevad ohud; 4. teadmata päritolu ohud; 5. sündmused, mis võivad kujutada endast rahvusvahelise tähtsusega rahvatervise hädaolukorda rahvusvaheliste tervise-eeskirjade alusel, eeldusel et nad kuuluvad mõnda punktides a–d nimetatud ohuliiki.

18 http://www.emerge.rki.eu/Emerge/EN/Home/Homepage_node.html.

		haldamise tugevdamiseks, tõhustama vaksineerimisalaste infosüsteemide koostalitlusvõimet ja koostoimet, parandama vaktsiinide usaldamist ja tegelema vaktsiinide suhtes kõhkleva hoiakuga ning suurendama vaktsiinide valdkonna teadusuuringute ja arendustegevuse tõhusust ELi tasandil.	
2.7	Parandada teadlikkust bioloogilistest riskidest (sealhulgas esilekerkivate t ohtudest), nendeks valmisolekut ja neile reageerimist	<p>Tugevdada koolituste kaudu ELi valdkonnaülest teadlikkust bioloogilistest riskidest, mis tulenevad haigusetekiitajate juhuslikust keskkonda sattumisest või tahtlikust keskkonda viimisest, näiteks Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa keskuse (ECDC) ja Europoli kursus „<i>Cross-sectoral biorisk awareness and mitigation training</i>“ erakorralise meditsiiniabi teenistustele ning õiguskaitse- ja kodanikukaitseametitele.</p> <p>Toetada liikmesriike võitluses bioterrorismiga, sealhulgas riiklike valmisoleku strateegiate väljatöötamises bioterrorismi küsimuses, koostades koos liikmesriikide ekspertide võrgustikuga ELi käsiraamatu bioterrorismi ohu kohta.</p> <p>ECDC aitab liikmesriikidel suurendada teadlikkust ja vahetada parimaid tavasid seoses „tee-ise-bioloogiaga“ (DIY), mille hulka kuuluvad näiteks amatöörekspertimendite korraldamine, bioloogiliste ainete ja geenitehnoloogia kasutamine väljaspool laborikeskkonda ja väljaõppeta isikute poolt ning riskid bioohutusele ja bioturvalisusele¹⁹.</p>	<p>Järgmine kursus toimub 2018. aasta 2. kvartalis (vajaduse korral võib korraldada lisakursuseid)</p> <p>Käsiraamatu väljatöötamine 2018. aasta 3. kvartaliks.</p> <p>Teabematerjalid esilekerkivate biotehnoloogiatega seotud riskide kohta</p> <p>Tegevus algab 2017. aasta 3. kvartalis ja jätkub 2017. aasta 4. kvartalis – 2018. aasta 1. kvartalis.</p>
2.8	Liikmesriikide KBRT-materjalide avastamise ekspertide rühm	Laiendada lõhkeainete avastamise ekspertide rühma ²⁰ KBRT-ekspertidele, et aidata liikmesriikidel näiteks tagada suurürituste turvalisus. Rühma tegevus põhineb muu hulgas avaliku ruumi kaitseks välja töötatud juhendmaterjalil.	Koolitus avastamisrühma ekspertidele – 2018. aasta 3. kvartalis, rühm peaks olema tegevusvalmis aastal

19 Kaubanduslikult kättesaadavad „tee-ise“ bioloogiakomplektid võimaldavad kasutajal luua geneetiliselt muundatud mikroorganisme. Areng selles valdkonnas võib kaasa tuua tahtliku rünnaku või juhusliku saastumise muundatud viiruste või bakteritega. Vt ka: Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus, „Rapid Risk Assessment: Risk related to the use of ‘do-it-yourself’ CRISPR-associated gene engineering kit contaminated with pathogenic bacteria“, <https://ecdc.europa.eu/en/publications-data/rapid-risk-assessment-risk-related-use-do-it-yourself-crispr-associated-gene>.

20 Rühma tutvustati 2015. aasta tulirelvade ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise ning nende kasutamise vastases ELi tegevuskavas (COM(2015) 624 final), eesmärgiga pakkuda liikmesriikidele operatiivtuge lõhkeainete avastamise valdkonnas.

			2019.
2.9	Tugevdada tuumajulgeole kvalast suutlikkust ja võrgustikke	Edendada Euroopa tuumajulgeoleku koolituskeskuse (EUSECTRA) täielikku kasutamist radioloogiliste ja tuumaotude avastamise ühiskoolitusteks.	Tolli koolituskampania 2. etapp EUSECTRAs käivitatakse 2017. aasta 4. kvartalis.
2.10	Tõhustada koostööd tuumaalase kohtuekspertiisi valdkonnas	Tuumaalase kohtuekspertiisi suutlikkuse ulatus ja terviklikkus varieeruvad märkimisväärselt, ainult mõni liikmesriik on võimeline tuuma- ja radioaktiivset materjali põhjalikult kontrollima. Enamik liikmesriike tugineb vaid põhivõimekusele, mida täiendatakse keerukamate teenustega, mida pakub näiteks komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskus. Komisjon arendab edasi õiguslikku raamistikku (kokkulepped liikmesriikidega) nende komisjoni teenuste kasutamiseks ja liikmesriikidele nii üldiste kui ka edasijõudnutele mõeldud koolituste pakkumiseks selles valdkonnas.	Töötada välja õigusraamistik komisjoni talituste suutlikkuse kasutamiseks tuumaalase kohtuekspertiisi valdkonnas – 2018. aasta lõpuks.

3. EESMÄRK: TUGEVDADA SISE- JA VÄLISPOLIITIKA SIDET KBRT-JULGEOLEKU VALDKONNAS ELI PEAMISTE PIIRKONDLIKE JA RAHVUSVAHELISTE PARTNERITEGA

KBRT-ohud võivad esile kerkida nii liidu sees kui ka sellest väljaspool. Töö väljaspool Euroopa Liitu ning tugevama partnerluse ja sise- ja välisjulgeoleku vaheliste tihedamate seoste loomine on lahutamatu osa ELi terrorismivastase võitluse ja KBRT-riskide strateegiast. Üleskutse ühtsena liidu saavutamiseks julgeolekupoliitika sise- ja välismõõtmel vahel on prioriteetsel kohal ELi üldises strateegias²¹ ning ELi ja NATO 2016. aasta ühisdeklaratsioonis.

KBRT-julgeolek tuleb integreerida ELi välistegevusse, arendades suutlikkust kolmandates riikides (eriti naaberriikides), tõhustades koostööd strateegiliste partneritega ja spetsialiseerunud rahvusvaheliste organisatsioonidega, näiteks Interpol, IAEA, OPCW, ning toetudes ÜRO Julgeolekunõukogu uuendatud kohustusele ennetada massihävitusrelvade jõudmist terroristide kätte. Samuti on vaja luua tihedamad sidemed ELi KBRT tippkeskuste raames võetud meetmete vahel. Selles kontekstis tuleks prioriteetseks pidada ELi naabruses asuvaid riike.

22 „Ühtne visioon, ühine tegevus: tugevam Euroopa. Euroopa Liidu üldine välis- ja julgeolekupoliitika strateegia.“
http://eeas.europa.eu/archives/docs/top_stories/pdf/eugs_review_web.pdf

Komisjon näeb seetõttu ette järgmised esmatähtsad meetmed, mida tuleb võtta tihedas koostöös liikmesriikide ja teiste sidusrühmadega.

Kohustus	Meede	Tulemus ja ajakava	
3.1	<p>Arendada KBRT-julgeoleku alast koostööd peamiste rahvusvaheliste partneritega, sealhulgas terrorismivastase võitluse dialoogide ja julgeolekudialoogide raames</p>	<p>Süvendada koostööd strateegiliste partneritega, kellel on kogemusi KBRT valdkonnas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teabe jagamine KBRT-ohtude ja -riskide kohta; 2) parimate tavade vahetamise; 3) ühiskoolitused ja -õppused. <p>Arutada regulaarselt KBRT-julgeoleku küsimust terrorismivastase võitluse dialoogidel ja julgeolekudialoogidel asjakohaste kolmandate riikidega, et selgitada välja võimalikud koostöö ja suutlikkuse suurendamise meetmed.</p>	<p>Käimasoleva KBRT-dialoogi raames korraldada seminar radioaktiivsete kiirgusallikate julgeoleku kohta Ameerika Ühendriikidega – 2018. aasta 2. kvartal.</p> <p>ELi–USA seminar ühiste kriminaal-epidemioloogiliste uurimiste kohta – 2018. aasta 4. kvartal.</p> <p>Kutsuda vajaduse korral strateegilisi partnereid KBRT-julgeoleku nõuanderühma eriistungitele.</p>
3.2	<p>Arendada koostööd NATOga KBRTga seotud küsimustes</p>	<p>Teha NATOga tihedamat koostööd seoses kolmandate riikidega, eelkõige järgmistes valdkondades:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teabevahetus; 2) suutlikkuse suurendamine; 3) koolitused; 4) õppused. <p>Luu sünergiat NATOga, kuidas võib terrorismivastane võitlus saada kasu kaitsevõime arendamisest muu hulgas sellistes valdkondades nagu mehitamata õhusõidukid ning keemilised, bioloogilised, radioloogilised ja tuumarelvad.</p> <p>Koostöös NATO akrediteeritud KBRT tippkeskusega koostada vajadustele vastavad koolitusmoodulid ELi KBRT tippkeskuse partneritele.</p>	<p>ELi ja NATO seminar – 2018. aasta 1.-2. kvartal.</p> <p>Ühised koolitused, näiteks NATO akrediteeritud KBRT tippkeskuses (2017. aasta 4. kvartal) ja 2018/ 2019/2020</p> <p>2018, toetudes ühiste koolituste esimeses voorus saadud kogemustele .</p>

3.	Arendada koostööd KBRT valdkonnaga seotud rahvusvaheliste organisatsioonidega	Euroopa välisteenistus ja komisjon teevad koostööd spetsialiseeritud mitmepoolsete organisatsioonidega (Interpol, IAEA, OPCW ²² , BWC ISU ²³ , UNODA ²⁴), et jagada parimaid tavasid ja püüda saavutada sünergiat eelkõige teabe jagamise ja suutlikkuse suurendamise valdkonnas kolmandates riikides.	Kutsuda neid organisatsioone regulaarselt KBRT-julgeoleku nõuanderühma kohtumistele ning koolitustele ja õppustele.
----	---	--	---

4. EESMÄRK: PARANDADA MEIE TEADMISI KBRT-RISKIDEST

KBRT on tehniliselt keeruline ja kiiresti arenev valdkond, mis vajab hoolikat jälgimist. Praegu on KBRT-alane oskusteave jaotunud Euroopa Liidus ebaühtlaselt ning seda valdavad erinevad valitsussektori, akadeemiliste ringkondade ja erasektori osalejad. Vaja on kogu ELi hõlmavat raamistikku, et tuua asjakohased osalejad kokku, luua partnerlusi nende sektorite vahel, tuvastada ühiselt tulevased vajadused ja kasutada ära ELi teadusuuringutest saadav kasu.

4.1 ELi KBRT-julgeoleku võrgustiku loomine

Et parandada koordineerimist ELi tasandil, ühendab ELi KBRT-julgeoleku võrgustik kõik KBRT-valdkonna osalejad nii strateegilisel (poliitika kujundamine) kui ka operatiivtasandil, et saada üle pingutuste killustatusest. See toob kokku liikmesriigid, ELi institutsioonid ja asjaomased asutused ning vajaduse korral ka peamised rahvusvahelised partnerid ja erasektori. Võrgustik tugineb kolmele sambale: 1) nõuanderühm, mis koondab kõik liikmesriikide KBRT-julgeoleku koordinaatorid, 2) tugivõrgustik, mis koosneb olemasolevatest KBRT-keskustest üle kogu ELi ja 3) KBRT teadmuskeskus Europoli juures tegutsevas Euroopa terrorismivastase võitluse keskuses.

Selle eesmärgid on 1) tagada põhjalik ja ajakohane arusaamine KBRT-riskidest, mis tulevad ELi seest ja sellest väljastpoolt, ning toetada poliitika ja algatuste kujundamist kindlakstehtud puuduste kõrvaldamiseks; 2) arendada koostööd ja koordineerimist operatiivtasandil (nt teabevahetus, parimate tavade vahetamine); ning 3) lihtsustada tsiviil- ja sõjandusvaldkonna koostööd valdkondades, mis on mõlemale poolele kasulikud.

Kohustus	Meede	Tulemus ja ajakava	
4.1.1	Luua spetsiaalne ELi KBRT-julgeoleku	Liikmesriigid peavad määrama riiklikud KBRT-julgeoleku koordinaatorid, kes on peamiseks kontaktisikuteks ELi KBRT-julgeoleku tegevuskava rakendamisel	Kõigi liikmesriikide koordinaatorite nimekiri 2017. aasta detsembriks.

22 Keemiarelvade Keelustamise Organisatsioon.

23 Bakterioloogiliste (bioloogiliste) ja toksinrelvade täiustamist, tootmist ja varumist keelustav ning nende hävitamist nõudev konventsioon – rakendamise toetusüksus.

24 ÜRO desarmeerimisküsimuste büroo.

	nõuanderühm	<p>liikmesriikides.</p> <p>Tuginedes eelmise KBRT nõuanderühma kogemustele, mis loodi 2010–2015. aasta tegevuskava kohaselt volitusega teostada järelevalvet selle rakendamise üle, loob komisjon uue spetsiaalse ELi KBRT-julgeoleku nõuanderühma käesoleva tegevuskava rakendamiseks, mis toob kokku liikmesriikide KBRT-julgeoleku koordinaatorid, komisjoni ja asjakohased ELi asutused, Euroopa välisteenistuse ja muud asjaomased avaliku- ja erasektori KBRT-valdkonna sidusrühmad. Nõuanderühmal on järgmised ülesanded:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) vaadata korrapäraselt läbi arenevad KBRT-ohud ja -riskid ning analüüsida neid (koostöös INTCENi ja Europoliga); 2) selgitada välja puudujäägid seoses ennetamise, avastamise, valmisoleku ja reageerimise meetmetega KBRT valdkonnas ja anda nõu uute poliitikaalgatuste kohta nende lünkade täitmiseks; 3) kaardistada olemasolevad eksperdikeskused ja selgitada välja koostöövõimalused sünergia ja vastastikuse täiendavuse edendamiseks. 	<p>Nõuanderühma esimene kohtumine 2018. aasta jaanuaris ja edaspidi korrapäraselt (2–3 kohtumist aastas).</p> <p>2018. aasta aprilliks esimene puudujääkide analüüs, mida hakatakse korrapäraselt läbi vaatama.</p> <p>Korrapärane ja süstemaatiline heade tavade vahetamine seoses väljaselgitatud riskide ja puudujääkidega.</p> <p>Olemasolevate eksperdikeskuste esimene kaardistamine 2018. aasta maiks.</p>
4.1.2	ELi KBRT tugivõrgustiku loomine	<p>Operatiivsel tasandil toetab olemasolevatest KBRT eksperdikeskustest ja võrgustikest koosnev ELi KBRT tugivõrgustik KBRT-julgeoleku nõuanderühma järgmistes valdkondades:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) töötada välja (tihedas koostöös Europoliga) ELi ekspertide tugistruktuur, mis saaks anda liikmesriikidele ja ELi institutsioonidele suuniseid ja nõu ka tehnilistes ja teaduslikes küsimustes KBRT-julgeoleku kohta, sealhulgas ka intsidentide ajal; 2) lihtsustada heade tavade ja saadud kogemuste kindlakstegemist ja levitamist; 3) jagada oskusteavet ja olemasolevate KBRT tippkeskuste kontakte Euroopas ja väljaspool. <p>Huvitatud liikmesriikidel palutakse tuvastada</p>	<p>Komisjon avaldab KBRT projektikonkursi Sisejulgeolekufondi politseikoostöö rahastamisvahendi all 2017. aasta oktoobriks²⁵.</p> <p>Täielikult toimiv võrgustik 2018. aasta suveks.</p>

25 Projektikonkursiga toetatakse käesoleva tegevuskava ja ELi avaliku ruumi kaitse tegevuskava rakendamist ning komisjoni soovitusi määruse 98/2013 rakendamise kohta. Projektikonkurss võib toetada muu hulgas ka ELi ekspertide tugistruktuuri või piirkondlike võrgustike väljatöötamist, millest hiljem saab tugivõrgustiku osa.

		2017. aasta detsembriks struktuurid, mida võiks ELi KBRT tugivõrgustikus kasutada.	
4.1.3	Europol (Euroopa terrorismivastase võitluse keskus) peab välja töötama KBRT teadmuskeskuse.	<p>Europol peab arendama oma olemasoleva KBRT meeskonna teadmuskeskuseks, mis toetaks õiguskaitseasutusi KBRT-julgeoleku (sealhulgas relvad ja ohud) valdkonnas:</p> <p>1) pakkudes analüüsi KBRT-ohude ja -intsidentide kohta;</p> <p>2) lihtsustades koostööd ja teabe vahetamist (eelkõige EBDSi kaudu ja selliste võrgustike kaudu nagu näiteks EEODN²⁶) õiguskaitseasutuste ja muude osalejate vahel (sealhulgas sõjavägi) ning oma rahvusvaheliste partnerite võrgustikuga;</p> <p>3) korraldades koolitusi (koostöös CEPOLiga);</p> <p>4) pakkudes operatiivtuge ja rakendades KBRT oskusteavet, et toetada KBRT-intsidentide uurimist.</p>	<p>Optimeerida Europoli olemasoleva suutlikkuse kasutamist, et suurendada kollektiivseid teadmisi KBRT-ohudest.</p> <p>KBRT-alase teabe süstemaatiline jagamine EBDSi kaudu.</p> <p>KBRT oskusteabe kasutamine, et abistada uurimistes.</p>

4.2 ELi julgeolekualastest teadusuuringutest saadava kasu ära kasutamine

Tuleb paremini ära kasutada ELi julgeolekualast teadustööd, levitades teadusuuringute tulemusi ning tagades, et teadusuuringud vastavad KBRT valdkonna operatiivvajadustele. Komisjon laiendab seadmete katsetamist, edendab standardite ühtlustamist ja toetab jagatud suutlikkuse arendamist oma laiendatud ekspertide avastamisrühma kaudu.

Kohustus	Meede	Tulemus ja ajakava
----------	-------	--------------------

26 Euroopa eridemineerimisüksuste võrgustik (EEODN) on Europoli pommitehnikute ja KBRT-eksperptide võrgustik. Võrgustik võimaldab selle liikmetel jagada parimaid tavasid ja omandatud kogemusi ning ühiskoolitusi. EEODN korraldab igal aastal konverentsi koos koolitustega.

4.2.1	Toetada teadusuuringute tulemuste levitamist ja rakendamist	<p>Arendada edasi ohutute, turvaliste ja vastupanuvõimeliste ühiskondade valdkonna kasutajaskonnale mõeldud teabevahetusplatvormi (CoU), mis koondab teadlasi, poliitikakujundajaid, tööstuse ja VKEde esindajaid ja praktikuid, sealhulgas esmareageerijaid, et muuta teadustöö tulemused praktilisteks meetmeteks.</p> <p>Suurendada teadusuuringute tulemuste levitamist ja edendada teabevahetust, et parandada eri osalejate vahelist dialoogi KBRT-valdkonnas ning pakkuda regulaarselt ajakohastatud teavet teadustöö tulemuste kohta, seda ka ELi KBRT-julgeoleku nõuanderühma ja tugivõrgustiku raames.</p>	<p>CoU 2018. aasta tegevuskava esitatakse novembris 2017 ja see hõlmab 18 temaatilist seminari, sealhulgas 6 KBRTga seotud teemadel, näiteks keemilised ohud või vee ohutus ja turvalisus. Seminaridel antakse iga-aastane ülevaade käimasolevatest teadusuuringutest ja suutlikkuse suurendamise meetmetest ning selgitatakse välja tulevased prioriteedid.</p> <p>„Horisont 2020“ projektide kaardistamise aruanne, mis hõlmab aastaid 2014–2016, tuleb lõpule viia detsembriks 2017.</p> <p>Avaldada ELi KBRT-julgeoleku võrgustiku kaudu korrapäraselt KBRT-valdkonna teadusprojektide tulemusi.</p>
4.2.2	Selgitada välja edasiste teadusuuringute vajadus ja tegeleda esilekerkivate KBRT-ohutudega	<p>Tagada, et teadusprojektid keskenduvad lõppkasutajate vajadustele KBRT-valdkonnas.</p> <p>Seada esmatähtsaks teadustöö, mille eesmärk on:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pakkuda lahendusi, kuidas leevendada esilekerkivaid KBRT-alaseid ohte, näiteks mehitamata õhusõiduki süsteemid või biohakkimine; 2) parandada liikmesriikide katastroofiohu vähendamise suutlikkust, alates ettevalmistamisest/valmisolekust ja seirest kuni reageerimise ja taastumiseni. 	<p>Pidev dialoog mitmesugustel ELi foorumitel, näiteks KBRT nõuanderühm, uued meetmed programmi „Horisont 2020“ 2017. aasta projektikonkursi raames.</p> <p>2017. aasta projektikonkursist valitud uued KBRT-projektid, algusega 2018. aasta 1.</p>

			kvartalis. KBRT-julgeoleku konkursikutse 2018. aasta 2. kvartalis.
4.2.3	Edendada ühtlustamist KBRT-julgeoleku toodete ja süsteemide standardimise ja sertifitseerimise kaudu.	Laiendada KBRT avastamiseseadmete praegust katsetamist, et pakkuda välja standardimisvaldkondi. See töö aitab samuti teavitada praktikuid seadmete töövoimest ja pakkuda avastamisrühma ekspertidele koolitusi. Jätkata ühiste normide kehtestamisele eelnevaid teadusuuringuid komisjoni elutähtsa infrastruktuuri kaitse Euroopa viitevõrgustiku ²⁷ raames, et töötada välja CENi ²⁸ töörühma kokkulepped; selgitada välja KBRT-valdkonnad, kus saab anda volituse Euroopa Standardikomiteele, ja avaldada uued konkursikutsed KBRT-valdkonna standardimise toetuseks programmi „Horisont 2020“ raames.	Parandada KBRT-ainete avastamise seadmete tõhususe kontrolli liikmesriikides ja selgitada välja standardimisvajadused, mille kohta võib anda volituse Euroopa Standardikomiteele 2018. aasta lõpuks. Konkursikutsed standardimisega seotud teadusuuringuteks 2018. ja 2019. aasta 2. kvartalis.

KOKKUVÕTE

Arvestades muutuvaid ohte, peab Euroopa ühendama ressursid ja teadmised, et töötada välja uuenduslikud, jätkusuutlikud ja tõhusad lahendused. Kui kogu ELis püütakse teha koostööd vastavalt käesolevas tegevuskavas esitatud soovitudele, võib see kaasa tuua märkimisväärselt suurema ohutuse ja konkreetseid tulemusi.

Käesolevas teatises esitatud ettepanekud sillutavad teed tõhusamale ja sihipärasemale ELi koostööle kaitse, valmisoleku ja reageeringu valdkonnas keemiliste, bioloogiliste, radioloogiliste ja tuumaohutude vastu. Komisjon julgustab liikmesriike kasutama ära mitmesuguseid käesolevas teatises esitatud võimalusi ning kutsub Euroopa Parlamenti ja nõukogu üles käesolevat tegevuskava heaks kiitma ja osalema aktiivselt selle rakendamises tihedas koostöös kõigi asjaomaste sidusrühmadega. Komisjon vaatab tehtud edusammud läbi hiljemalt kahe aasta pärast.

²⁷ Elutähtsa infrastruktuuri kaitse Euroopa viitevõrgustik (ERNICIP) on Euroopa Komisjoni kaasrahastatud projekt, mida koordineerib Teadusuuringute Ühiskeskus ja mille eesmärk on luua raamistik, kus uurimiskeskused ja laborid jagavad teadmisi ja oskusteavet, et ühtlustada katseprotokolle kogu Euroopas, mis toob kaasa esmatähtsa infrastruktuuri parema kaitse igat liiki ohtude eest ning julgeolekulahenduste ühtse turu loomise. Kolm töörühma tegelevad KBRT-alaste ohtudega: keemilised ja bioloogilised riskid joogiveele; keemiliste ja bioloogiliste ainete avastamine siseruumide õhus, radioloogiliste ja tuumamaterjalidega seotud ohud elutähtsatele infrastruktuurile.

²⁸ Euroopa Standardikomitee.